

Gränsbevakningsväsendet
Juridiska avdelningen
PB 3
00131 HELSINGFORS

Hänvisning
Gränsbevakningens dnr 2012/4026

Kontaktperson
Camilla Hägglund

Ärende
**UTLÅTANDE OM UTKASTET TILL
REGERINGENS PROPOSITION MED FÖRSLAG
TILL ÄNDRING AV LAGSTIFTNINGEN OM
GRÄNSBEVAKNINGEN SAMT VISSA MED DEN
ANKNUTNA LAGAR**

Ålands landskapsregering har beretts tillfälle att inkomma med utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om gränsbevakningen samt vissa med den anknutna lagar.

Ålands demilitariserade och neutraliserade status enligt
Ålandskonventionen

Landskapregeringen önskar först och främst framhålla att då gränsbevakningsväsendet utför arbetsuppgifter av militär karaktär skall Ålands neutraliserade och demilitariserade status, i enlighet med de internationella förpliktelser som Finland förbundit sig till, respekteras. Det är väsentligt att detta klart framgår av lagtexten.

Utbildning på svenska

Gällande utbildning och undervisning framhåller landskapsregeringen vikten av att det anordnas gränsbevakningsutbildning på svenska. Skyldigheten till anordnandet av utbildning på svenska finns inskriven i självstyrelselagens 42 §.

DETALJMOTIVERING**Lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning***§ 2 Gränstrupper*

De tjänstemän vid gränsbevakningsväsendet med tjänstgöringsort på Åland bör ej anslutas till försvarsmakten vid effektiviserande av rikets försvar med hänsyn till Ålands demilitariserade och neutraliserade status.

§ 5 Inrikesministeriets uppgifter inom gränsbevakningsväsendet

Inrikesministern avgör ärenden som gäller indragning eller nedskärning av regionala och lokala enheter och funktioner inom gränsbevakningsväsendet. Landskapsregeringen föreslår ett tillägg i enlighet med 30 § 22 p. Självstyrelselagen av vilken framgår att innan ett beslut fattas om indragning av en inrättning eller ett fast arbetsställe vid statens lokalförvaltning i landskapet skall landskapsregeringen höras.

§ 14 Förflyttning av en tjänsteman till annan tjänst eller uppgift

Enligt självstyrelselagens 36 § är ämbetsspråket vid statliga myndigheter på Åland svenska. Reglerna gällande förflyttning av tjänsteman till annan tjänst kan också innebära förflyttning till annan ort. I förlängningen kan detta innebära svårigheter för enspråkigt svenska att erhålla tjänst inom gränsbevakningsväsendet då svenska räcker som ämbetsspråk på Åland men inte i övriga landet. Landskapsregeringen påpekar att vid tillsättande av tjänst på Åland, där ämbetsspråket är svenska, skall reglerna om förflyttning till annan tjänst inte kunna innebära att enspråkigt svenska sökanden till tjänst inom gränsbevakningsväsendet diskrimineras.

§ 27 b Studietid samt senareläggning av studietiden

En studerande kan skjuta upp studierätten eller avbryta studierna för högst två år. Orsaken till studieavbrottet kan t.ex. vara graviditet och barnafödelse. Hemvårdsstöd beviljas för föräldrar till barn under tre år som inte har kommunal dagvårdsplats. Många föräldrar på Åland utnyttjar denna stödform och väljer att stanna hemma med barnet till dess att barnet uppnått tre år. Med beaktande av detta föreslår landskapsregeringen att tiden kan förlängas av denna orsak med ytterligare ett år till tre år för att inte försätta föräldrar och barn till föräldrar som studerar inom gränsbevakningsväsendet i en sämre situation.

Lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet*§ 9 Registret för övervakningsärenden*

Landskapsregeringen konstaterar att enligt 27 § 1 mom. 34 p. självstyrelselagen för Åland (1149/1991) hör ärenden gällande gränsbevakningen till rikets behörighet. Allmän ordning och säkerhet är enligt självstyrelselagens 18 § 6 p. landskapets behörighet.

I riket har gränsbevakningen egna uppgifter som hör till allmän ordning och säkerhet medan på Åland är detta polisens uppgift.

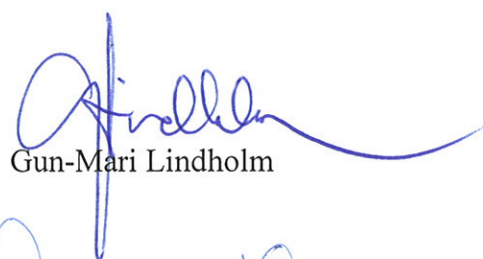
Gränsbevakningen kan på begäran om handräckning av den åländska polisen utföra uppdrag inom området allmän ordning och säkerhet. Till skillnad från i riket kan alltså gränsbevakningen inte på eget initiativ utföra uppgifter inom allmän ordning och säkerhet inom landskapet

Åland. Detta bör gällande gränsbevakningens övervakningsuppgifter, som i förarbetena jämföras med uppgifter som innebär upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, tydligt klargöras i lagtexten alternativt i förarbetena till lagstiftningen.

Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att återkomma med kommentarer i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede

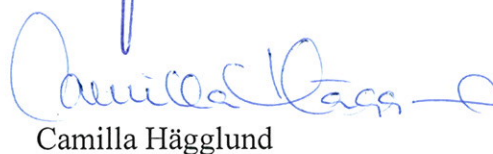
Slutligen önskar landskapsregeringen upplysa om att arbetet med en demilitariseringspolicy pågår. Därför kommer landskapsregering sannolikt att återkomma med synpunkter på gränsbevakningens organisation och verksamhet i ljuset av de internationella avtal som Finland har förbundit sig till gällande Ålands neutralisering och demilitarisering.

Minister

Gun-Mari Lindholm

Jurist

Camilla Hägglund